

ב"ל (חיפה) 25637-10-09 - יוסף אשד נ' המוסד לביטוח לאומי

ב"ל (חיפה) 25637-10-09 - יוסף אשד נ' המוסד לביטוח לאומימחוזי עבודה חיפה
ב"ל (חיפה) 25637-10-09

יוסף אשד

ע"י ב"כ עו"ד הראל מונק

נגד

המוסד לביטוח לאומי

ע"י ב"כ עו"ד רן נסים

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

[11.02.2013]

כב' השופטת (בדימ') מיכל אריסון-חילו

נציג ציבור (עובדים) מר יורם פורת

נציג ציבור (מעבידים) מר ירון מגל

החלטה

1. בתביעתו לפנינו עותר התובע, מר יוסף אשד, להכיר בפגיעה בשוק רגלו הימנית שאירעה לו, לטענתו, בעבודתו ביום 7/10/08, כ"תאונת עבודה", כמשמעה בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן - חוק הביטוח הלאומי וגם החוק).

2. בתביעתו שהגיש לנתבע טען התובע כי ביום האירוע הנטען, מ-7/10/2008, הגיע לספק בשם "הכל ליים" כדי לאסוף סחורה שהוזמנה, עצר את רכבו בסמוך לכניסה, נכנס ואסף את השקים. ביציאתו חזרה לרכבו, תוך שהוא נושא את השקים, ירד מהמדרכה ולפתע הרגש כאב חד מאוד בשוק רגל ימין ושותפו, שנקרא למקום, פינה אותו לחדר מיון בבית חולים רמב"ם.

3. הנתבע דחה את תביעת התובע, במכתב הדחיה מיום 7/5/2009, מן הטעמים הבאים:
"אין כל קשר בין האבחנה והממצאים בתעודות הרפואיות שצורפו לתביעתך, לבין מה שאירע לך לדברך ב-7/10/2008.

הממצא אינו יכול להיגרם כלל ע"י האירוע המוצהר.

לפיכך גם לא שוכנעתי כמובן כי אירע לך אירוע תאונתי כלשהו תוך כדי ועקב עבודתך."
עיקר טענות הצדדים:

4. התובע טוען, כי התאונה הינה תאונת עבודה, הואיל וקיים גורם חיצוני לפגיעה ויש להחיל בנסיבות העניין את חזקת הסיבתיות, שברשימה סעיף 83 לחוק הביטוח הלאומי, הן בשל העובדה שהפגיעה אירעה במהלך יום עבודת התובע והן בשל העובדה שהפגיעה שנגרמה לתובע היא כתוצאה מנשיאת השקים בשילוב הירידה מהמדרכה לכביש. בכל מקרה של ספק בדבר קיומו של קשר סיבתי בין האירוע לתוצאה, יפורש הספק לטובת המבוטח מאחר שמדובר בביטוח סוציאלי.
- לחלופין, ככל שבית הדין יסבור כי אין התאונה תוצאה של גורם חיצוני הנראה לעין, מתבקש בית הדין למנות מומחה יועץ-רפואי לפי הסיפה לסעיף 83 לחוק, על מנת שיחוזה דעתו בשאלה האם השפעת העבודה על אירוע התאונה היתה פחותה הרבה מהשפעת גורמים אחרים.
5. הנתבע טוען מנגד, כי הפגיעה הנטענת ברגלו הימנית של התובע, לא נגרמה תוך כדי ועקב אירוע תאונתי בעבודתו של התובע. בטופס התביעה לנתבע אין התובע מתאר אירוע תאונתי, אלא רק כאבים ברגל שהחלו לפתע; בדו"ח חדר מיון נרשם "הרגשתי כאב פתאומי ברגל"; בהודעת התובע לחוקר הנתבע אין כל תיאור של אירוע תאונתי, אלא התובע ציין "לא קיבלתי שום מכה ברגל לא היה גורם חיצוני לפגיעה".
- בנסיבות אלה, טוען הנתבע, דין התביעה להדחות כבר בשלב העובדתי. ככל שתדחה טענתו מבקש הנתבע למנות מומחה רפואי בתחום האורטופדי בשאלת הקשר הסיבתי.
- אלה העובדות החשובות לעניינו:
6. התובע יליד שנת 1966.
7. התובע ומר שלומי הפנר הינם בעלי חברת "המרכז לאספקה טכנית ש.י. 2004 בע"מ" בעיר חיפה. התובע שימש בתקופה הרלוונטית לתביעה כמנהל בחברה. החברה עוסקת במכירה של ציוד טכני למפעלים ולמוסדות.
8. עם קבלתו לחדר המיון ביום האירוע הנטען (7/10/2008) תיאר התובע את שאירע לו במהלך עבודתו, וכך נרשם:
- "בן 42, לדבריו בזמן עבודתו בזמן נשיאת שקים חש בכאב פתאומי בשוק ימין." (ר' מוצג נ/1)
9. בתביעתו שהגיש לנתבע, תיאר התובע את האירוע הנטען מיום 7/10/2008 באופן הבא:
- "ביום הארוע הגעתי לספק בשם 'הכל ליים' כדי לאסוף סחורה שהוזמנה. עצרתי את הרכב בסמוך לכניסה, נכנסתי ואספתי את השקים. ביציאתי חזרה לרכב כאשר אני נושא את השקים, ירדתי מהמדרכה ולפתע הרגשתי כאב חד מאוד בשוק רגל ימין. התיישבתי במקום ולא יכולתי לקום ולהתרומם ולא לדרוך על הרגל. שותפי הגיע למקום ופינה אותי למיון רמב"ם."
10. בהודעתו לחוקר הנתבע נשאל התובע מה קרה לו ביום 7/10/2008 ועל כך השיב:
- "ביום המקרה, זה היה יום שגרתי של עבודה. יצאתי לאחד הספקים להביא סחורה, שמו הכל לים בכביש דשנים. הוא מספק לי יריעות בד, חבלים. הגעתי לבד, החניתי את הרכב, נכנסתי פנימה, לקחתי בידיים את הסחורה שני שקים. זה קרה בערך בשעות לפני הצהריים. השקים הכילו נדמה לי חבלים. היו שקים כבדים כל אחד בערך 7-8 ק"ג. יצאתי והלכתי לכיוון הרכב שלי וברגע שירדתי מהמדרכה מאבן השפה ודרכתי על הכביש הרגשתי כאב חד בשוק רגל ימין. לא קיבלתי שום מכה ברגל. לא היה כל גורם חיצוני לפגיעה. אחזתי בשקים שק בכל יד ולפתע חשתי בכאב, בירידה רגילה מהמדרכה לכביש." (ר' הודעת התובע, מוצג נ/3 וכן תדפיס ההודעה מוצג נ/4).
11. בחקירתו הנגדית העיד התובע בעניין האירוע מיום 7/10/2008 כדלהלן:
- "ש. איך קרתה לך התאונה?
- ת. יצאתי מהחנות, הייתי עם 2 שקים, ירדתי מהמדרכה לכביש. בזמן שירדתי לכביש, הרגשתי כאב חד.
- ש. האם קיבלת מכה?
- ת. מעבר למה שאמרתי, לא.
- ש. נפל עליך משהו?
- ת. לא.
- ש. מעדת בגלל בור או אבן?
- ת. יצאתי מבית העסק, החזקתי 2 שקים, ירדתי מהמדרכה לכיוון הכביש, וברגע שביצעתי את הפעולה של הירידה, באותו רגע הרגשתי כאב חד, ונפלתי על הרצפה." (ר' עמ' 7 לפרוטוקול, ש' 11-1).
- דיון והכרעה

12. ראשית נציין כי עדויות התובע ועדיו הינן אמינות ומהימנות עלינו ולא מצאנו כל עילה שלא לקבלן. עוד יוטעם כי הצדדים אינם חלוקים בעובדות עצמן, אלא בפרשנות ובמשמעות שיש ליתן לעובדות. התובע טוען כי השילוב - בין נשיאת השקים הכבדים במהלך יום העבודה לבין הירידה מהמדרכה לכביש - הוא בגדר "גורם חיצוני נראה לעין" ולפי חזקת הסיבתיות שברישה סעיף 83 לחוק הביטוח הלאומי - יש לראות בתאונה ככזו שאירעה גם "עקב" העבודה. מנגד טוען הנתבע, כי הפגיעה הנתענת ברגלו הימנית של התובע לא נגרמה תוך כדי ועקב אירוע תאונתי בעבודתו של התובע.

13. נבחן אפוא את טענת התובע, בדבר "גורם חיצוני נראה לעין" בראי הפסיקה. כב' הנשיא אדלר בפסק דין אברהם ברנט סוקר עניין זה:

"14. בדב"ע לה/0-6 זהבי - המוסד לביטוח לאומי, פד"ע ז 44, בעמ' 52, נקבע, כי רואים תאונת עבודה הפוגעת בגבו של המבוטח כ'גורם חיצוני הנראה לעין', רק אם אותו גורם פגע במבוטח, היינו: דבר נפל עליו או הוא התנגש עם דבר. אולם, בדב"ע לט/0-27 שרביט - המוסד לביטוח לאומי, פד"ע י 415, בעמ' 419, נדון מקרה של מטפל במעון למפגרים, שגבו 'נתפס' כאשר הרים אדם במשקל 60-80 ק"ג. שם נקבע, כי הרמת משקל כזה הגורמת לכאבי גב מיידיים היא בתור 'גורם חיצוני' הנראה לעין, היינו: חיצוני למבוטח (ראה גם דב"ע מו/0-16 גרבי - המוסד לביטוח לאומי, פד"ע יז 311, כאבי גב של אחות, שהופיעו בעת הרמת חולה, הוגדרו כפגיעה מגורם הנאה לעין). " (ר' דב"ע נה/0-193 אברהם ברנט - המוסד לביטוח לאומי, פד"ע ל"א 97, בעמ' 107) ובהמשך פסק דין אברהם ברנט קובע כבוד הנשיא אדלר כי הזזת קרטונים, הינה פעולה שיש להגדירה כ"גורם חיצוני הנראה לעין":

"הזזת קרטונים הינה פעולה שיש להגדירה כגורם חיצוני הנראה לעין, משום שהיא כרוכה בהרמת דבר בעל משקל. משכך המצב, עלינו ליישם את הרישה של סעיף 83 לחוק הביטוח הלאומי, ולקבוע כי האירוע ביום 5.1.1992 גרם להופעת כאבי גב והחמרת מצב קיים, ויש להגדירו כתאונת עבודה." (ר' שם בפסק דין אברהם ברנט בעמ' 108) כב' השופת פורת נדרשה גם כן בפסק דין מיכאל קרסניק לשאלה של "גורם חיצוני הנראה לעין":

"9. מכאן לשאלה המשפטית שעניינה בסיווג הנכון של גורמי התאונה: האם בגורמים חיצוניים ונראים לעין עסקינן (להלן: גורמים חיצוניים) והרישא תחול, או שמא גורמים שאינם חיצוניים ונראים לעין (להלן: גורמים שאינם חיצוניים) הם שהסבו לפגיעה הנתענת ויש משום כך להחיל את הסיפא.

10. בית הדין האזורי קבע כי 'תוך כדי' גרירת החלק למרחק של כ- 5 מטרים חש התובע לפתע כאבים עזים בכתפו השמאלית ובצווארו."
- הופעה פתאומית של כאבים עזים בעיצומה של גרירת משא דינה כדין כאבים הפוקדים אדם בעיצומה של הרמת משא ואין נפקא מינה בין הרמה תוך התגברות על כוח משיכת הארץ בכיוון אנכי, לבין גרירת חפץ תוך התגברות על המשא בכיוון אופקי.
- אם במהלך המאמץ הכרוך בפעילויות האמורות נתקף המבוטח פתאומית בכאבים עזים, גרימת המאמץ לכאבים נראית על פניה וכל אימת שהכאבים היו ביטוי לנזק גופני שאירע למשיב - כפי שקבע המומחה הרפואי שראה בהם סימפטום להחמרה - צדק בית הדין האזורי ביישמו את הרישא ולא את הסיפא בנסיבות המקרה. זאת הן בשל היות הגרימה לכאבים (להחמרה) גלויה על פניה, והן על פי ההלכה הפסוקה - תוך היקש מהרמת משא שהוכרה כגורם נראה לעין, לגרירת משא כפי שאירע במקרה דנן. " (ר' דב"ע נד/0-16 המוסד לביטוח לאומי - מיכאל קרסניק, פד"ע כ"ז 417, בעמ' 420)
14. בטרם נדון בשאלה האם השילוב - של נשיאת השקים במשקל 7-8 ק"ג לבין הירידה מהמדרכה לכביש - הוא בגדר "גורם חיצוני נראה לעין", נזקקים אנו לחוות דעת של מומחה-יועץ רפואי בשאלה - האם יש קשר סיבתי בין השילוב של נשיאת השקים והירידה מהמדרכה לכביש לבין הפגיעה, הנטענת, בשוק רגל ימין של התובע.
15. בנסיבות אלה אנו ממנים את ד"ר דיויד יפה, מומחה לרפואה אורטופדית, לשמש מומחה-יועץ רפואי (להלן - המומחה).
16. בשולי הדברים נציין כי דברי התובע בהודעתו כי "לא היה כל גורם חיצוני לפגיעה" אינם מעלים ואינם מורידים לענייננו, זאת משום שהשאלה אם היה בעניינו של התובע "גורם חיצוני נראה לעין" אם לאו - היא שאלה רפואית - משפטית, שעל בית הדין להכריע בה ולא התובע.
17. ההחלטה בדבר מינוי המומחה תינתן בנפרד.
18. בטרם נחתום נציין, כי למרבה הצער חבר המותב, נציג הציבור (עובדים) מר אריה גיל ז"ל הלך לבית עולמו. בנסיבות אלה מונה תחתיו נציג הציבור (עובדים) מר יורם פורת יבדל"א, לשם השלמת המותב, והצדדים הודיעו כי הם מסכימים לכך שההחלטה/פסק הדין יינתנו על ידי המותב שהושלם.
- ניתנה היום, א' באדר תשע"ג (11 בפברואר 2013), בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.